

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/62383,Kindelager-Pogrzebin-w-rez-Krzysztofa-Korwin-Piotrowskiego-laureatem-nagrody-spe.html>
19.04.2024, 00:59

„Kindelager Pogrzebin“ w reż. Krzysztofa Korwin-Piotrowskiego laureatem nagrody specjalnej ogólnopolskiego konkursu „Audycja Historyczna Roku 2018“ - Białystok, 26 listopada 2018

Film „Kinderlager Pogrzebin“ zrealizowała TVP 3 Katowice, a koproducentami byli: Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach i TVP S.A.

Laureaci Ogólnopolskiego konkursu
AUDYCJA HISTORYCZNA ROKU 2018
GRAND PRIX PREZESA INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
w kategorii „Wydarzenie”
film dokumentalny **KLERYCY W KOMUNISTYCZNEJ ARMII**
ELŻBIETA SZUMIEC-ZIELIŃSKA, STANISŁAW KRÓLAK
NAGRODA SPECJALNA
Dyrektorowa Oddziału IPN w Kraków
audycja telewizyjna **KINDERLAGER POGRZEBIN**
KRZYSZTOF KORWIN-PIOTROWSKI
NAGRODA IMIENIA PREZYDENTA RYSZARDA KACZOROWSKIEGO
w kategorii „Losy”
audycja **LISTY Z RAVENSBRÜCK**
MAGDA GRYDNIIEWSKA
NAGRODA DYREKTORA ODDZIAŁU INSTYTUTU PAMIĘCI
NARODOWEJ W BIAŁYMSTOKU
w kategorii „Historia regionalna”
audycja **WLUBLINWZIĘTE**
KATARZYNA MICHALAK
WYRÓŻNIENIE ZA SPECJALNE WARTOŚCI POZNAWCZE
w kategorii Wydarzenie
audycja **BALLADA O PIEŚNI**
ANNA KOŁODZIEJCZYK

Laureaci Ogólnopolskiego konkursu
AUDYCJA HISTORYCZNA ROKU 2018
GRAND PRIX PREZESA INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
w kategorii „Wydarzenie”
film dokumentalny **KLERYCY W KOMUNISTYCZNEJ ARMII**
ELŻBIETA SZUMIEC-ZIELIŃSKA, STANISŁAW KRÓLAK
NAGRODA SPECJALNA
Dyrektorowa Oddziału IPN w Kraków
audycja telewizyjna **KINDERLAGER POGRZEBIN**
KRZYSZTOF KORWIN-PIOTROWSKI
NAGRODA IMIENIA PREZYDENTA RYSZARDA KACZOROWSKIEGO
w kategorii „Losy”
audycja **LISTY Z RAVENSBRÜCK**
MAGDA GRYDNIIEWSKA
NAGRODA DYREKTORA ODDZIAŁU INSTYTUTU PAMIĘCI
NARODOWEJ W BIAŁYMSTOKU
w kategorii „Historia regionalna”
audycja **WLUBLINWZIĘTE**
KATARZYNA MICHALAK
WYRÓŻNIENIE ZA SPECJALNE WARTOŚCI POZNAWCZE
w kategorii Wydarzenie
audycja **BALLADA O PIEŚNI**
ANNA KOŁODZIEJCZYK

Zgodnie z regulaminem konkursu Najlepszą Audycję Historyczną Roku, Jury przyznało nagrody w trzech kategoriach oraz dwa wyróżnienia specjalne.

Film *Klerycy w komunistycznej armii* zgłoszony przez Elżbietę Szumiec-Zielińską i Stanisława Królaka z TVP Historia w kategorii „Wydarzenie” otrzymał Grand Prix Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej: nagrodę w wysokości 10 tys. zł w VI edycji Ogólnopolskiego Konkursu IPN na Najlepszą Audycję Historyczną Roku. W 1959 r. władze komunistyczne złamały porozumienie z Episkopatem Polski o niepowoływaniu seminarzystów do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Film opowiada o przymusowym powoływaniu do wojska kleryków seminariów duchownych w okresie trwania reżimu komunistycznego.

Wręczając nagrodę główną, prezes IPN dr Jarosław Szarek podkreślił, że naszym obowiązkiem jest pamiętać o tych, którym nie dane było żyć w wolnej i niepodległej Polsce. Podziękował wszystkim dziennikarzom i twórcom biorącym udział w konkursie, bowiem dzięki nim te utrwalone na płytach historii pomogą zachować pamięć o tych fundamentalnych wydarzeniach.

Nagrodę im. Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w wysokości 8 tys. zł, przyznawaną w kategorii „Losy” otrzymała Magda Grydniewska z Polskiego Radia Lublin za *Listy z Ravensbrück* z rąk przewodniczącego Jury - Jana Rumana. Audycja opowiada o listach lubelskich harcerek z Ravensbrück, których treść była źródłem informacji dla BBC i Senatu USA o niemieckich eksperymentach medycznych. Pisane były moczem, jako atramentem sympatycznym na wewnętrznej stronie ocenzurowanych kopert.

Nagrodę dyrektora Oddziału IPN w Białymstoku w kategorii „Historia regionalna” i 5 tys. zł Jury przyznało Katarzynie Michalak z Polskiego Radia Lublin za *WLublinwzięte*. Audycja mówi o kobietach, które zmieniły oblicze Lublina i wciąż mogą inspirować. Z opowieści o czterech bohaterkach wyłania się wpisany w pejzaż miasta uniwersalny portret kobiety odważnej, zdeterminowanej, pragnącej wpływać na rzeczywistość, ale niestety zapomnianej. Nagrodę wręczył dr hab. Piotr Kardela, dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku, który podziękował dziennikarzom za utrwalanie historii regionalnej.

Wyróżnienie specjalne Jury przyznało Krzysztofowi Korwina-Piotrowskiemu za *Kinderlager Pogrzebin*. Jest to pierwszy film dokumentalny o zbrodni dokonanej przez Niemców na bezbronnych polskich dzieciach w wyniku akcji Oderberg. W 1943 r. w Pogrzebieniu koło Raciborza mieścił się obóz, w którym w okropnych warunkach przetrzymywano około 200 polskich dzieci.

[Relacja z gali](#)

Film dokumentalny – *Kinderlager Pogrzebin*. Obraz przedstawia wstrząsającą historię obozu dla wysiedlonych polskich rodzin i ich losów w czasach II wojny światowej. Jest to pierwszy dokument telewizyjny na temat „Polenlagrów”. „Polenlager 82 Pogrzebin” to jeden z kilkudziesięciu obozów utworzonych przez Niemców dla ludności Polskiej. Funkcjonowały one na Śląsku od czerwca 1942 do 1945 r. Głównymi bohaterkami filmu są mieszkanki Śląska i Zagłębia: Halina Skalbmierska z d. Kasprzyk, Anna Szafraniec z d. Szczupider oraz Józefa Posch-Kotyriba, które jako małe dzieci zostały osadzone w obozie dla nieletnich w podraciborskim Pogrzebieniu. Przetrzymywano w nim 220 dzieci do lat 16 oraz 12 niemowląt. Dzieci zostały odebrane rodzicom wywiezionym do obozów koncentracyjnych. Kinderlager zlikwidowano w październiku 1943 r, przenosząc osadzonych do innych obozów. Do dziś nie znamy wszystkich ofiar czy losów dzieci umieszczonych w niemieckich rodzinach. Nowe światło na dzieje „Polenlagru Pogrzebin” rzuciły odnalezione niedawno dokumenty, w tym listy transportowe wysiedlanych i aresztowanych Polaków. Znalaziono je w domu, w którym mieszkał wówczas komendant obozu.

W dokumencie wypowiadają się byli więźniowie i świadkowie oraz m.in. Andrzej Sznajder – dyrektor Oddziału IPN w Katowicach, Sławomir Kulpa – dyrektor Muzeum w Wodzisławiu Śląskim, siostra Teresa Czeakała – dyrektorka Domu Sióstr Salezjanek w Pogrzebieniu. Scenariusz napisali: Krzysztof Korwin-Piotrowski (reżyser) oraz Piotr Kuliś (również autor zdjęć). Z ramienia IPN konsultantem historycznym był Beno Benczew. Film „Kinderlager Pogrzebin” zrealizowała TVP 3 Katowice, a koproducentami byli: Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach i TVP S.A. Premiera telewizyjna filmu miała miejsce na antenie TVP 3 Katowice 1 września 2017 r., a pokazy odbyły się dotąd między innymi w Katowicach, Raciborzu, Wodzisławiu Śląskim, Jastrzębiu-Zdroju, Żorach i Gliwicach; kolejne planowane są w: Polsce, Niemczech i Kanadzie.

[Relacja TVP 3 Katowice.](#)